

М. В. Брода, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка

ТЕНДЕНЦІЇ ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Брода М. В.

Тенденції організації самостійної роботи студентів з англійської мови

У статті розкрито тенденції організації самостійної діяльності студентів та відповідного оновлення змісту практики англійської мови, які розкривають пріоритети загальнолюдських і національних цінностей, демократизації та особистісної орієнтації навчання, забезпечення якості освіти. Водночас це передбачає впровадження ефективних технологій, реалізацію ефективних методів, форм, засобів самостійної навчальної діяльності студентів.

Ключові слова: самостійна робота студентів, суб'єкт навчальної діяльності, соціальне замовлення, гуманізація, демократизація, форми, методи, засоби самостійної роботи.

Брода М. В.

Тенденции организации самостоятельной работы студентов по английскому языку

В статье раскрыты тенденции организации самостоятельной деятельности студентов и соответствующего обновления содержания практики английского языка, которые раскрывают приоритеты общечеловеческих и национальных ценностей, демократизации и личностной ориентации обучения, обеспечения качества образования. Одновременно это предусматривает внедрение эффективных технологий, реализацию эффективных методов, форм, средств самостоятельной учебной деятельности студентов.

Ключевые слова: самостоятельная работа студентов, субъект учебной деятельности, гуманизация, демократизация, формы, методы, средства самостоятельной работы.

Конструювання педагогічної системи вищої освіти та перегляд пріоритетів у її побудові виявляється перш за все в успішній організації самостійної роботи студентів, керівництві їх самонавчанням, самовихованням, саморозвитком. Виявлені можливості для самостійного вивчення навчального матеріалу

студентом та виконання завдань свідчать про зміну ролі викладача, оскільки йдеться про пристосування змісту інформації до особливостей студентів та майбутньої діяльності.

Питаннями організації самостійної роботи студентів під час вивчення англійської мови в умовах трансформаційних процесів у вищій освіті займаються І. Гіренко [3], І. Задорожна [4], Н. Ушакова [7] та ін. Водночас сучасний стан розвитку тенденцій удосконалення змісту освіти у вищих навчальних закладах України не є остаточно визначеним. Не охарактеризовані зміни щодо його якісної побудови у підготовці майбутнього фахівця з урахуванням тенденцій, пов'язаних із сучасним соціальним замовленням та європейським вектором розвитку таких змін.

Мета статті – визначити тенденції в організації самостійної роботи студентів, пов'язані із сучасним соціальним замовленням, та охарактеризувати відповідні зміни в побудові змісту викладання англійської мови.

Проблеми демократизації освіти тісно пов'язані із самостійною роботою студентів. Жодна перебудова в освіті у напрямку демократизації неможлива без активізації самостійної роботи кожної особистості, що є учасником педагогічного процесу. Важливою умовою досягнення таких цілей є високий рівень саморегулювання.

Визначаючи європейський вектор такого удосконалення, сучасне соціальне замовлення обов'язково передбачає гуманізацію, демократизацію змісту навчальних дисциплін та його орієнтацію на національні цінності. Відтак найголовнішою тенденцією удосконалення змісту навчальних дисциплін у вищих навчальних закладах України, в т. ч. англійської мови, є гуманізація навчання, що передбачає вивчення матеріалу відповідно до індивідуальних особливостей, рівня підготовки, а також гуманізація стосунків, створення доброзичливої атмосфери у навчальному процесі.

Сформовані людиною уявлення про культурне, демократичне середовище, реалізація нею вибраного стилю життя, власних досягнень підтверджують її творчу природу, прагнення до свободи і самовираження,

самореалізації та стають основою гуманізму. Тому представники гуманістичної психології (А. Адлер, Е. Еріксон, А. Маслоу, К. Роджерс, Е. Фромм, К. Юнг) розвивали ідеї необхідності повноцінного успішного життя і втілення творчих сил людини, здатної адаптуватися до нових умов [6]. Водночас у вивченні навчальних предметів пріоритетною є моральність.

У реалізації всебічного розвитку людини В. Сухомлинський завжди наголошував на створенні умов для переживання нею радості праці, коли нерівність інтелектуальних можливостей не усвідомлюється як нещастя і навчання стає „благородним полем для постійного самовиховання і самовдосконалення” [5, с. 205], і відчуття радості самостійної праці сприяє формуванню високих моральних почуттів. Така активність духовного життя молоді людини, коли вона сама впливає на свою свідомість, стає принципом її духовного розвитку, і виховання відповідальності перед власним сумлінням за свої вчинки та засвоєння умінь бачити себе очима інших людей дозволяють ставити вимоги до самого себе [4, с.165].

З тенденцією гуманізації пов'язана необхідність забезпечувати етнізацію особистості, дбати про формування її патріотичної свідомості. Тому важливою тенденцією в організації самостійної роботи студентів є глибоке знання духовної спадщини народу та шанобливе ставлення до його культурних надбань, що забезпечує можливість вивчення змісту філологічних дисциплін шляхом засвоєння духовного багатства попередніх поколінь, участі у творенні цінностей життя свого народу.

Самостійна діяльність кожного студента є основною передумовою становлення його як суб'єкта демократичних стосунків. Суб'єкт діятиме як вільна особистість лише в позиції самостійної особистості. Тому ефективність дій суб'єкта залежить від особистого включення у діяльність, яка починається лише тоді, коли суб'єкт сам усвідомлює обмеженість наявних засобів діяльності і починає шукати нові, стає суб'єктом власної діяльності. Тоді ефективність самостійної роботи визначатиметься самоорганізацією,

саморозвитком, самоосвітою, і її результатом буде здатність справлятися із різними життєвими ситуаціями, розвиток.

На необхідності здійснення самостійного переносу знань у нову ситуацію та виявлення нової проблеми у знайомих умовах, нових функцій знайомих об'єктів, а також виявлення альтернативи традиційному вирішенню, комбінування відомих способів розв'язання по-новому, знаходження оригінальних шляхів виконання поряд з відомими іншими тощо вказують також інші дослідники змісту перетворювальної діяльності (О. Вишневський, О. Корсакова та ін.).

Самостійна діяльність студентів передбачає впровадження у навчальний процес таких форм, як індивідуально-масове навчання, робота в парах, робота в групах. Такі форми роботи допомагають створити умови для творчої діяльності студентів, пошуку ними оригінальних способів досягнення результату, реалізації психічних, духовних, соціальних чи фізичних функцій особистості на межі можливостей.

Включення студентів у самостійну діяльність, за спостереженнями методистів, передбачає впровадження у навчальний процес такої форми, як індивідуально-масове (за О. Вишневським) навчання, яке передбачає самостійне (іноді частково кероване) виконання завдань усіма студентами одночасно, в умовах, коли кожен працює над окремим завданням, а педагог має можливість допомагати студентам самостійно працювати, коригувати індивідуальні завдання, у разі необхідності пропонувати простіші чи складніші завдання, допоміжні засоби (зразок, алгоритм, схему), застосовувати певні стимули роботи.

Робота в парах (під час розв'язання задач з різних навчальних предметів, при взаємоаналізі, взаємоперевірці виконання завдань) передбачає усне або письмове виконання навчального завдання двома особами, керівництво з боку педагога роботою пари в умовах синхронної роботи всіх пар. Робота в групах, яка також є формою організації самостійної навчальної діяльності і є доброю практикою самореалізації, використання можливостей кожного учасника. Такі

форми самостійної роботи забезпечують велику міру самостійності кожного учасника виконання спільного завдання, розвиток почуття відповідальності за доручену ділянку роботи. Внесок кожного учасника парного виконання завдання також має бути помічений і відзначений. Тут дуже важливо для педагога бути тактовним і вміти оцінити результати як спільної роботи, так і кожного зокрема [2, с. 157].

Увага до мислення, способу діяльності молодих людей була характерною для позиції Г. Ващенко, який виділяв методи залежно від міри активності людини і поділяв їх на пасивні, напівактивні й активні [1]. Обговорення, доведення, узагальнення, аналіз фактів передбачають пошукові (напівактивні) методи навчальної діяльності; педагог створює ситуацію пошуку, пропонує проблемні завдання, забезпечує умови для обмірковування фактів, їхнє осмислення, обґрунтування гіпотез, сумнівів, доведення, і студенти випробовують різноманітні способи розв'язання проблем, вибирають найраціональніший, на їхню думку, варіант, висловлюють пропозиції, думки, зауваження, шукають зв'язки між явищами і процесами, визначають причини їхнього виникнення. Проблемно-пошукова вправа, проблемна бесіда, проблемно-пошукова практична робота, евристична бесіда, пошукова лабораторна робота значно впливають на їх розвиток і забезпечують напружену роботу кожного на межі можливостей, творчість, свободу у виборі підходів до розв'язання ситуацій.

Цілком самостійне вивчення проблеми на основі зібраних фактів, передбачення можливих шляхів розв'язання проблем, обмірковування способів їхньої перевірки, організацію певного дослідження передбачають творчі методи (активні): творча письмова робота, творча вправа, дослідницька робота. Вони дають широкий простір для фантазії, інтуїтивних здогадок, оригінального розв'язання ситуації і передбачають повну самостійність у роботі, тому найбільше сприяють розвитку творчої уяви, творчого мислення, вольових якостей та ін. [1, с. 9 – 57].

Самостійна робота стосується як аудиторної, так і позааудиторної діяльності та може здійснюватися як індивідуальна робота (ефективною є лише така робота в позааудиторний час), робота в парах чи групах.

Забезпечення творчості, самостійності, ініціативності студентів, нарощування здатності до нестандартного мислення й утвердження педагогічного світогляду студентів можливі лише за умови використання активних методів навчання. Звичайно, у педагогічному процесі застосовуються як активні, так і пасивні методи навчання. Останні у реалізації змісту педагогічних дисциплін використовуються задля відтворення, запам'ятовування інформації чи дії викладача, формування знань, умінь і навичок, контролю за діяльністю студента, аналізу та оцінювання його досягнень тощо. Зауважимо, що Г. Ващенко пасивність чи активність вважав головним критерієм ефективності роботи [1, с. 116]).

Зважаючи на те, що за мірою самостійності учнів чи студентів дослідники виділяють репродуктивні, пошукові та творчі методи навчання, основними рівнями самостійної роботи вважатимемо репродуктивний, пошуковий, творчий. У методиці навчання іноземних мов виділяють репродуктивний, напівтворчий і творчий рівні самостійної роботи [7, с. 143]. Це означає, що успішне засвоєння мовного матеріалу пов'язане із пошуковим і творчим рівнями самостійної роботи (за умови суб'єктності студента).

Якщо в ході практичної роботи репродуктивного характеру виконуються завдання за зразком, за аналогією, відпрацьовуються сформовані уміння і навички, то тут не виникає потреби обговорювати пропозиції, здогадки, обґрунтовувати і доводити твердження (репродуктивні методи стосуються стандартних ситуацій і не формують навички пошукової діяльності). Пошукові ж методи навчальної діяльності передбачають обговорення, доведення, узагальнення, аналіз фактів, і педагог створює ситуацію пошуку, пропонує проблемні завдання, забезпечує умови для обмірковування фактів, їх осмислення, обґрунтування гіпотез, сумнівів, доведення. Вони забезпечують напружену роботу кожного на межі можливостей, творчість, свободу у виборі

підходів до вирішення ситуацій, а також виконання навчальних завдань на найвищому рівні пізнавальної активності та самостійності, дають широкий простір для фантазії, інтуїтивних здогадок, оригінального вирішення ситуації.

Інтерактивні технології навчання саме акцентують увагу на застосуванні активних методів (пошукових, творчих). Наприклад, для обговорення дискусійних питань та чіткого аргументування визначеної позиції з обговорюваної проблеми часто використовується метод „Прес”, який може відбуватися в кілька етапів: 1) позиція (In my opinion...) – коли необхідно пояснити точку зору; 2) обґрунтування як доказ на підтримку вашої позиції (because...); 3) приклад або наведення фактів, які демонструють ці докази (for example...); 4) висновки як узагальнення своєї думки, заклик прийняти вашу позицію (that's why...).

У контексті Болонського процесу існує зв'язок між кількістю аудиторних занять та кредитами ECTS, та все ж перевага, як правило, надається самостійній роботі студентів, лекції набувають консультативного характеру. Заохочується навчання за індивідуальними планами, координується та коригується самостійна робота студентів, збільшується кількість курсів на вибір (та факультативних курсів). Починають набувати більшого значення (у плані активізації діяльності та творчої реалізації студентів) лабораторні, практичні та семінарські заняття.

Отже, основними тенденціями організації самостійної діяльності студентів та відповідного оновлення змісту англійської мови є пріоритет загальнолюдських і національних цінностей, демократизація та особистісна орієнтація навчання, забезпечення якості освіти на основі новітніх досягнень науки, культури і соціальної практики. Водночас це ставить проблему впровадження ефективних технологій, які забезпечують всебічний гармонійний розвиток особистості, реалізацію ефективних методів, форм, засобів самостійної навчальної діяльності студентів

Література

1. **Ващенко Г.** Загальні методи навчання : підручник [для педагогів] / Г. Ващенко. – К. : Укр. Видав. Спілка, 1997. – Видання перше. – 441 с.
2. **Вишневський О.** Теоретичні основи сучасної української педагогіки: посібник для студ. вищ. навч. закладів / О. Вишневський. – 2-е вид., допрац. і доп. – Дрогобич : Коло, 2006. – 608 с.
3. **Гіренко І. В.** Формування готовності студентів до самонавчання з іноземної мови / І. В.Гіренко // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти. – Вип. 16. – 2010. – С. 63–69.
4. **Задорожна І. П.** Метод проектів у самостійній роботі майбутніх учителів з оволодіння англomовною компетенцією / І. П.Задорожна // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти. – Вип. 16. – 2010. – С. 85–94.
5. **Сухомлинський В. О.** Проблеми виховання всебічно розвинутої особистості // Сухомлинський В. О. Вибр. твори: в 5-ти т. – Т. 1. - К. : Рад. школа, 1976. – С. 55–206.
6. **Теория личности: познание человека** / С.Клонигер. – 3-е изд. – СПб: Питер, 2003. – 720 с.
7. **Ушакова Н. І.** Розвиток умінь самостійної діяльності в підручнику з мови навчання для іноземних студентів / Н. І.Ушакова // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти. – Вип. 17. – 2010. – С. 140 – 149.

Broda M. V.

Tendencies in Organization of Students' Independent Work in English

The article reveals tendencies in organization of students' independent work and the relevant renovation of the subject content, exposing priorities of human and national values, democratization and personality-centered learning, education quality assurance. At the same time it presupposes implementation of effective educational technologies, methods, forms, means of independent educational activities.

Key words: students' independent work, agent of educational activity, humanization, democratization, forms, methods and means of independent work.

Відомості про автора

Брода Мар'яна Володимирівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики англійської мови Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Стаття надійшла до редакції 02.04.2013 р.

Прийнято до друку 26.04.2013 р.

M. V. Broda, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

**TENDENCIES OF ORGANIZATION OF STUDENTS' INDEPENDENT WORK
IN ENGLISH**

Broda M. V.

Tendencies of Organization of Students' Independent Work in English

The article reveals tendencies in organization of students' independent work and the relevant renovation of the subject content, exposing priorities of human and national values, democratization and personality-centered learning, education quality assurance. At the same time it presupposes implementation of effective educational technologies, methods, forms, means of independent educational activities.

Key words: students' independent work, agent of educational activity, humanization, democratization, forms, methods and means of independent work.

Designing of higher education system and reviewing priorities in its construction are revealed firstly in successful organization of students' individual work, in control of their self-learning, self-education, self-development. The revealed possibilities of student's individual learning of the material and doing assignments show the changing role of the teacher as it comes to adapting the content of information to students' peculiarities and the future performance.

The issues of students' individual work in English in terms of transformation processes in higher education are studied by Girenko I. [3], I. Zadorozhnaya [4], N. Ushakova [7] and others. However, the current state of development of the tendencies in the improvement of educational content in higher education in Ukraine is not completely defined. The changes are not characterized by its quality of qualitative designing in preparation of future specialists considering the tendencies related to contemporary social order and the European vector of such changes.

The purpose of the article is to identify trends in the organization of students' individual work, associated with the modern social order, and to describe relevant changes in the construction of the content of teaching English. The problem of

democratization of education is closely related to students' individual work. No alteration in education towards democracy is possible without activation of individual work of each person, who is a member of pedagogical process. An important condition for achieving these goals is the high level of self-regulation.

Defining the European vector of such improvement, advanced social order necessarily involves humanization, democratization of content of subjects and their commitment to national values. Therefore the most important tendency of improvement in the content of academic subjects in higher educational institutions of Ukraine, including English, is humanization of learning which includes studying the material according to individual characteristics, level of preparation, and humanizing of relations, creating favorable atmosphere in the learning process.

Formed by human, the understanding of culture and democratic environment, the realization of chosen lifestyle, his achievements confirm their creative nature, the desire for freedom and self-expression and become the basis of humanism. Therefore, representatives of humanistic psychology (A. Adler, E. Erikson, Maslow, Carl Rogers, Erich Fromm, K. Jung) developed the idea that it was necessary to live a successful life and implement creative powers of human, who is able to adapt to new conditions [6]. However when studying educational subjects the priority is given to morality.

In the implementation of the comprehensive development of a human V. Sukhomlynsky always emphasized upon the creation of conditions for experiencing joy from his work when inequality of intellectual capabilities is not recognized as a misfortune and learning is "a noble field for constant self-education and self improvement" [5, p. 205], and the joy of self-employment promotes the formation of high moral feelings.

Such an activity in spiritual life of young man, when he affects his consciousness on his own, becomes the principle of spiritual development, and upbringing of responsibilities in front of his own conscience for their actions and assimilation the abilities to see himself through the eyes of others allow putting the demands to himself [4, p. 165].

Because of the trend of humanization there is a need of ensuring the ethicizing of the person, taking care of the formation of patriotic consciousness. Therefore, an important trend in organization of students' individual work is a deep knowledge of spiritual heritage of peoples and respect to their cultural heritage, which provides the opportunity to study the content of philological sciences by accepting the spiritual wealth of previous generations, participating in creation of life values of your own people.

The Independent activity of each student is a key precondition for his formation as a subject of democratic relations. The person will act as a free man only being an independent personality. So the effectiveness of person's action depends on the subject of personal inclusion in the activity, which starts only when the person himself is aware of the limitations of existing tools of activity and starts looking for new ones, only then he becomes the subject of his own activity.

The need for independent transfer of knowledge to a new situation and the identification of a new problem in familiar conditions, the new features of familiar objects, and identifying alternatives to the traditional solutions, combining the known methods of solving in different ways, finding original ways to perform along with other well-known ones are indicated by other researchers of the reform activities content (A. Wisniewski, A. Korsakov and others.).

The independent activity of the students involves implementation of such forms as individual and mass education, working in pairs and in groups into the learning process. These forms of work help to create the conditions for creative work of students, help to find their original ways of achieving the goals, to implement mental, spiritual, social and physical features of personality at full capacity

Involving students in the individual activities, according to observations of methodologists, provides the introduction of such form, as individual-mass (A. Vishnevsky) study into the learning process, which provides an individual (sometimes partly supervised) work of all students simultaneously, in conditions, when everyone is working on his specific task, and the teacher has the opportunity to help students to work individually, adjusting individual tasks and if it is necessary to

offer simpler or complex tasks aids (samples, algorithms, schemes), apply certain incentives of work.

Working in pairs (while solving problems in different subjects, during mutual analysis and mutual testing of the completed tasks) provides an oral or written fulfillment of the learning task by two people, the teacher's supervision of working in pairs under synchronous working of all the pairs. Working in groups, which is also a form of self-studying activities, is a good practice of self-realization, the use of possibilities of each participant. Such forms of self-learning secure high level of independence of each participant in a joint task, developing a sense of responsibility for the assigned area of work. The contribution of each participant of the pair task should also be marked and mentioned. It is very important for the teacher to be tactful and be able to evaluate the results of both teamwork and each participant [2, p. 157].

Attention to thinking, ways of acting of young people was typical for the position of G. Vashchenko, who distinguished methods depending on the extent of human activity and distributed them into passive, semi-active and active [1]. Discussion, argumentation, generalization, analysis of the facts involve searching (semi-active) methods of learning activities, teacher creates a situation of the search, offers problematic tasks, provides conditions for the reflection of the facts, interpretation, studying hypotheses, doubts, argumentations, and students test various ways of solving problems, choosing the most rational, in their opinion, way, express suggestions, ideas, comments, look for connections between events and processes that determine the reasons of their occurrence. Problem-searching exercise, problematic discussion, problem-search practical work, heuristic conversation, searching lab work significantly affect their development and ensure the hard work of everyone to the limit of possibilities, creativity, freedom in the choice of approaching the situations.

An independent study of the problem based on the gathered facts, the prediction of possible ways of solving problems, thinking about ways of their inspection, the organization of certain research is provided by creative methods (active): creative writing work, creative exercise, research work. They provide the

wide space for imagination, intuitive guesses, the original resolution of the situation and provide full independence in work, thus supporting the development of creative imagination, creative thinking, and strong-willed qualities and others. [1, p. 9 – 57].

Independent study applies to both lecture work and extracurricular activities and can take the form of individual work (this is only effective work in extracurricular time), of working in pairs or in groups.

The provision of creativity, independence, students' initiative, accumulation of the capacity for innovative thinking and strengthening the students' educational philosophy are possible only with the active methods of teaching. Of course, both active and passive methods of teaching are applied in the pedagogical process. The latest ones to implement the content of the educational subjects are used for reproduction, storing information or actions of the teacher, the formation of knowledge, skills and abilities, to monitor the student's activities, analysis, and evaluation of his achievements and so on. Note that H. Vashchenko regarded the passivity or activity as the main criterion of work efficiency [1, p. 116]).

Taking into account that with the degree of students' independence the researchers identify reproductive, search and creative methods of teaching, we will consider reproductive, search, and creative levels of the individual work as the basic. The methodology of teaching foreign languages distinguishes reproductive, semicreative and creative levels of individual work [7, p. 143]. It means that successful assimilation of the language material is associated with the searching and creative levels of individual work (assuming subjectivity of the student).

If in the course of practical work of reproductive character the tasks are fulfilled by the example, by analogy, formed skills are practiced, there is no need in discussing and proving the proposals and guesses, in justifying and proving the assertion (reproductive methods are not related to standard situations and do not form searching skills). Searching methods of teaching provide discussion, argumentation, generalization, analysis of the facts, the teacher creates a situation of the search, offers problematic tasks, provides conditions for the reflection of the facts, interpretation, studying hypotheses, doubts, argumentations. They provide the hard

work of everyone to the limit of possibilities, creativity, freedom in the choice of approaching the situations, and of course the fulfillment of the tasks on the highest level of cognitive activity and independence, provide the wide space to imagination, intuitive guesses, original way of solving problems.

Interactive learning technologies just focus on the use of active methods (searching, creative). For example, method “Press” is often used to discuss controversial issues and clear argumentation of the defined positions on the discussed issues; this method can proceed in several stages: 1) position (In my opinion ...) – when you need to explain a point of view, 2) justification as evidence to support your position (because...); 3) an example or stating the facts that demonstrate the evidence (for example ...); 4) conclusions as a generalization of the findings and opinion, the call to take your position (that’s why.).

In the context of the Bologna process, there is a correlation between the number of classes and ECTS credits, and still the benefit is typically provided to the students’ individual work, lectures are taken in a consultative manner. The study by individual plan is encouraged, students’ individual work is coordinated and adjusted, the number of courses to choose (and optional courses) is increasing. Lab works, practical classes and seminars begin to acquire greater importance (in terms of revitalization and creative realization of students).

Thus, the main tendencies in Organization of Students’ Individual work and relevant renovation of the English language content are the priority of human and national values, democratization and personality-centered learning, education quality assurance, based on the latest scientific achievements, culture and social practices. At the same time it presupposes implementation of effective educational technologies, methods, forms, means of independent educational activities.

References

1. **Vashchenko G.** Zagalni metody navchanya [Comprehensive Studying Methods]: The book [for teachers] / Vashchenko G. Kyiv: Spilka, 1997. – First edition. 441 p. (ukr)

2. **Wishniewski A.** Teoretuchny osnovy sychasnoi ukrainskoi pedagogiki [Theoretical basis of Contemporary Ukrainian Pedagogics]: The Manual for students of higher educational institutions / Wisniewski A. 2nd edition, reprinted. – Drohobich: Kolo, 2006. 608 p. (ukr)

3. **Girenko I.** Formuvann'a gotovnosti studentiv do samonavchannya z inozemnoyi movy [Getting the Students Ready for Self-studying in English] / Hirenko I. V. // Teaching of language in higher education institutions. Pub. 16. 2010. 63-69 p. (ukr)

4. **Zadorozhnaya I. P.** Metod proektiv y samosti'niy roboti maibutnikh uchyteliv z ovolodinnya anglomovnoyu kompetenciejy [Method of Projects in Individual Work of the Future Teachers in Mastering English] / Zadorozhnaya I. P // Teaching of language in higher education institutions. – Pub. 16. 2010. 85 – 94 p. (ukr)

5. **Sukhomlinsky V. O.** Problemy vykhovannja vsebichno rozvynenoji osobystosti [Problems of bringing-up a Many-Sided Man] // Sukhomlinsky V. O. Select. Works: in 5 vol. – Vol. 1. Kyiv: Rad shkola, 1976. 55 – 206 p. (ukr)

6. **Teoriya** lichnosti: poznanie cheloveka [Personal Theory: person's cognition] / Klonyher S. : 3rd edition. Saint Peter: Piter, 2003. 720 p. (ukr)

7. **Ushakova N.I.** Rozvutok umin' samostijnoji dijal'nosti v pidruchnyku z movy navchannya dlya inozemnych studentiv [Development of individual activity skills in the book on the studying language for foreign students] / Ushakova N. I. // Teaching of language in higher education institutions. Pub. 17. 2010. 140 – 149 p. (ukr)

Брода М. В.

Тенденції організації самостійної роботи студентів з англійської мови У статті розкрито тенденції організації самостійної діяльності студентів та відповідного оновлення змісту практики англійської мови, які розкривають пріоритети загальнолюдських і національних цінностей, демократизації та особистісної орієнтації навчання, забезпечення якості освіти. Водночас це передбачає впровадження ефективних технологій, реалізацію ефективних методів, форм, засобів самостійної навчальної діяльності студентів.

Ключові слова: самостійна робота студентів, суб'єкт навчальної діяльності, соціальне замовлення, гуманізація, демократизація, форми, методи, засоби самостійної роботи.

Брода М. В.

Тенденции организации самостоятельной работы студентов по английскому языку

В статье раскрыты тенденции организации самостоятельной деятельности студентов и соответствующего обновления содержания практики английского языка, которые раскрывают приоритеты общечеловеческих и национальных ценностей, демократизации и личностной ориентации обучения, обеспечения качества образования. Одновременно это предусматривает внедрение эффективных технологий, реализацию эффективных методов, форм, средств самостоятельной учебной деятельности студентов.

Ключевые слова: самостоятельная работа студентов, субъект учебной деятельности, гуманизация, демократизация, формы, методы, средства самостоятельной работы.

Information about the author

Mar'yana Volodymyrivna Broda – Candidate of Pedagogical Sciences, assistant professor of the Department of English Language Practice of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University.

The article was received by the Editorial Office on 02.04.2013

The article was put into print on 26.04.2013